

יגדיל תורה

חברת לזמרי ש"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

חושך גאוןי, מהנאחז כפרש כו גבא

סימנא מילתא היא

אמר אביי השתא דאמרת סימנא מילתא היא [לעולם] יהא רגיל למיחזי בריש שתא קרא ורוביא כרתי וסילקא ותמרי סוקיות יב.

הנה גירסת הגמ' כאן היא "לעולם יהא אדם רגיל למיחזי בריש שתא וכו'", וכ"כ הערוך ערך "קרא", ומלשון זה משמע דאין צריך לאכול מינים אלה לראותן. אך בכריתות הגירסא "לעולם יהא אדם רגיל למיכל", וכך כתב הטור בסימן תקפ"ג, ומשמע שצריך לאוכלן.

וכבר כתב הכף החיים (שם ס"ק ו') דנפ"מ בזה דאף מי שאינו יכול לאכול מינים אלה משום חשש תולעים או משום שקשה לו, מ"מ ראוי לראותם, ומאידך נראה דאף סומא שאינו יכול לראותן ראוי לאוכלן, דתרוייהו איתנהו בכלל הסגולה.

ובכל עיקר הסימן במינים אלה, פרש"י כאן דמינים אלה גדלים מהר וסימנא מילתא שנפרה ונרבה, ובכריתות הוסיף בזה דיש ממינים אלה שהם מתוקים, וסימנא מילתא שהקב"ה יחדש עלינו שנה טובה ומתוקה, עי"ש.

והנה בגמ' לא מצינו אמירת דברים כלשהן בסימנים אלה אלא סגולתן בעצם הראיה או האכילה כמבואר, אך הטור הביא שמנהג לומר יה"ר על כל אחד ואחד מן המינים לפי משמעות שמו של המין, על הרוביא אומרים יה"ר שירבו זכויותינו, והעל הכרתי שיכרתו שונאינו וכדו', וכן נפסק בשו"ע, ומקורו מתשובת הגאונים שהביא המרדכי בריש יומא.

ומלבד מה שמבואר בגמ' המינים הנ"ל כתב הרמ"א שם עוד שני מנהגים, לאכול תפוח בדבש, שהקב"ה יחדש עלינו שנה טובה, ומקורו באבודרהם, ולאכול רימון שירבו זכויותינו מרימון, ומקורו במרדכי. והוסיף המגן אברהם שיש לאכול דגים שנפרה ונרבה כדגים.